

Allergi mod katte

af Knud Stensborg

Smådyrsdyrlæger får tit spørgsmålet, om der findes hunde- eller kattetyper, som ikke fremkalder allergiske reaktioner hos mennesker.

Faktum er, at der ikke hverken blandt hunde eller katte findes typer/racer, der med garanti udelukker allergi hos ejerne, men der findes racer/typer, som er mere eller mindre allergifremkaldende.

Katteallergi hos mennesker viser sig primært ved hudkløe, nysen og rindende øjne. Mennesker med katteallergi vil ofte vise symptomer få minutter efter, at de kommer ind i et lokale, hvor der har været katte. I øvrigt angives det generelt, at der går op til 6 måneder, før et lokale, hvor der har været katte, kan erklæres allergifrit.

Skulle man være i tvivl om, man er katteallergiker, vil jeg nævne en meget simpel og troværdig test. Gnid en finger godt og grundigt i kattens pels og gnid den efterfølgende omkring dit øje. Bliver øjet irriteret, er der stor sandsynlighed for, at du er allergisk over for katte.

Allergi over for katte er en overfølsomhedsreaktion, som kan påvirke ejerne, dels igennem huden og dels igennem slimhinderne. Mange ejere tror, at katteskæl er eneste årsag. Sandheden er, at allergiske ejere reagerer på en blanding af kattespyt, sekret fra kattens hudfedtkirtler samt hår og afstødt hud(skæl). Spytet anses for at være den vigtigste årsag.

Kattespyt indeholder et proteinstof der hedder Fe(feline) D 1 i store mængder, men Fe D 1 findes også i mindre mængder i hudfedt og katteurin. Fe D 1 anses for at være en naturlig lugtindikator for katte.

Spyt og hudfedt vil selvfølgelig findes i pelsen på katte, men det er ikke kun direkte berøring, der kan være allergifremkaldende. Afstødt hud, spyt, hudfedt og hår vil tørre ind til små svævende mikroskopiske partikler, som sætter sig på alle overflader i omgivelserne inkl. vores hud og slimhinder.

En sund organismes immunsystem vil ignorere tilstedeværelsen af katteallergener og registrere dem som ufarlige. En katteallergikers immunsystem vil angribe og prøve at destruere Fe D 1 med allergi til følge. Man ved ikke rigtig, hvorfor visse mennesker reagerer så stærkt på Fe D 1. Det menes at være en reminiscens fra meget gamle dage, hvor menneskekroppen forsøgte at beskytte sig mod livsfarlige parasitter, som ikke findes i dag. Parasitter som sandsynligvis har indeholdt et protein, der ligner Fe D 1.

Kontakten Fe D 1 så at sige "vækker" cellerne i immunsystemet hos katteallergikere. Immunsystemets celler inkl. de hvide blodlegemer reagerer som "kroppens politi", og deres rolle er at tilintetgøre farlige kemiske forbindelser bl.a. ved produktion af antistoffer. Man kan ikke sige, at allergikere har et defekt immunsystem. De har snarere et immunsystem, der reagerer for godt ved at angribe og destruere ufarlige kemiske forbindelser - en overreaktion, om man vil.

Antagelsen om, at langhårede katte hyppigere er årsag til allergi end kort-hårede, er en skrøne. Der er dog indikationer på, at visse katteracer er mindre allergifremkaldende end andre. F.eks. er der undersøgelser, som viser, at Sphynxkatte samt katte af racen Devon Rex og Cornish Rex med deres krøllede og bløde pels sjældnere er årsag til allergi hos mennesker end andre katte.

I øvrigt er det sådan, at hankatte producerer mere Fe D 1 end kastrater, at neutraliserede katte af begge køn producerer mindre end ikke neutraliserede, og at killinger kun producerer meget lidt. Fe D 1 produktion synes at være

knyttet til produktionen af hormonet testosteron.

Den mest allergivenlige kat af alle racer er imidlertid den Sibiriske Skovkat. En relativ ny semilanghåret katterace. Sibiriske Skovkatte producerer meget lidt af det allergifremkaldende protein (kaldet Fe D 1) i deres spyt.

Kommercielt findes der i U.S.A. også fremavlede kattelinjer, som er genetisk programmerede til kun at producere meget lidt i Fe D 1 i deres spyt. Kostprisen på sådan en designerkat angives at være en bagatel af ca. 6000 \$.

Lad mig slutte med at sige, at katte helt overvejende sandsynligt også kan være allergiske over for deres ejere. Hunde kan med sikkerhed være allergiske over for deres ejere.

Dyrlæge Knud Steensborg
www.abilddyreklinik.dk

Arkivfoto fra fotokonkurrencen i 2008

